

Ér hangja

Székelyhid és környéke

Tájékoztatás és folyamatosság

▶ www.erhangja.ro

V. évfolyam,
2. (51.) szám
2014.
február

- 5 Tavaszi csízió – Újra „kuruttyoltak” a kisdíjak Székelyhídon
- 6 Különleges evangelizációs imahetet tartottak Szentjebben
- 8 Beszélgetés Paluska Györggyel, a város nyugalmába vonuló jegyzőjével

Sikeres kreatív vetélkedő

Idén is népszerű volt Az Adj, király, katonát!-verseny helyi szakasza

A magyar családok gyarapodásáért létrejött, Áldás Népeesség Mozgalom által kezdeményezett Kárpát-medencei verseny helyi szakaszát szervezte meg a Petőfi Sándor Elméleti Líceum és a városi önkormányzat Székelyhídon.

Maximális koncentrációval alkotnak a kis csapattagok

Tavaly novemberben újra startolt a felkészülés az Adj, király, katonát! versenyre, hogy február 28-án a kisorsolt csapatok összemérhessék erejüket a székelyhídi középiskolában. A vetélkedő Székelyföldről származik, az Áldás Népeesség Mozgalomhoz csatlakoztatva jött létre, 2007-ben szervezték meg először. A verseny a mozgalommal együtt a Kárpát-medence magyar lakosságának csökkenését hivatott megakadályozni. Nem titkolt célja, hogy a 10–15 éves korosztályban, a gimnazista korúakban hatást gyakoroljon a családról, a gyermek családban betöltött szerepéről alkotott képre. Épp ezért olyan olvas-

mányokkal látja el a diákokat, amelyek a versenyre való felkészülés alapjai és amelyek segíthetnek átértékelni ezeket a kérdéseket játékos, tanulságos módon, irodalommal.

Az olvasmányköteteket mindenki egymaga kapja meg és készül a versenyre, persze tanári segítséggel, a háromfős csapatokat pedig a nagy napon, helyben sorsolják ki. A helyi szakaszoknak minden résztvevő településen január és február folyamán kell lezajlaniuk, ahonnan a legjobb csapat a regionális, majd az országos döntőkre juthat tovább.

A városi kezdeményezés Béres Csaba polgármestertől származott, aki ragaszkodott

hozza, hogy egy ilyen jellegű versenyt honosítson meg az iskola a diákok gondolkodásának formálására. Február végén a székelyhídi gimnazisták izgulhattak a továbbjutásért, ami végül a Leticia Baban (Székelyhid), Dézsi Melánia (Hegyközszentmiklós) és Szentkirályi Barbara (Székelyhid) alkotta hármasnak sikerült. A helyi szakasz után átvehették nyereményeiket, könyvjutalmukat, de továbbra is az alapkönyvszetre kell összpontosítaniuk, hiszen március 8-án részt vesznek a következő próbán, amelynek a nagyváradi Partiumi Keresztény Egyetem ad majd helyet.

Biró Orsolya

Választási regisztráció az RMDSZ-székházban, Székelyhídon!

A 2014. évi magyarországi országgyűlési képviselőinek választására bárki, akinek van magyar állampolgársága, regisztrálhat! Ebben segítünk Önnek! Az alábbi időpontokban állunk szíves rendelkezésére az RMDSZ-székházban, a piac mellett, a Kazinczy utca 5/a. szám alatt! Hétfőn, szerdán, csütörtökön 15–19 óra között, kedden, pénteken 8–18 óra között, szombaton 9–13 óra között. Az RMDSZ székelyhídi szervezete

Hallgassa hétköznaponként 18 és 20 óra között a **Rádió Ér** műsorait a www.erhangja.ro/radio honlapon!

FÖLDMÉRÉS

A helyi adottságokat jól ismerő **MERFOLD Kft.** mindennemű ingatlanrendezési, telekkönyvezési dokumentációk elkészítését vállalja, magánszemélyek, cégek, társas megrendelők részére egyaránt.

Az elvégzett munkára **GARANCIÁT vállal, teljes ügyintézés nyújt!**

Hívjon a **0746-240500**-as telefonszámon, e-mail cím: rekatomo@gmail.com

TÖMŐ RÉKA topográfus-kataszteri mérnök

Buszmenetrend

Érköbölkút–Székelyhid–Margitta útvonalon

hétfő–péntek:

7.30 Köbölkút → 7.45 Székelyhid (a vendéglő előtti buszmegálló) → Margitta

11.30 Margitta (körforgalom) → 12.00 Székelyhid → Köbölkút

12.30 Köbölkút → Székelyhid

14.30 Székelyhid → Köbölkút

Minden pénteken este az interneten és kedden este 20 órától a tévében (ott, ahol a Briximp kábelszolgáltató biztosítja az adásokat) várja nézőit új adással az **Ér Tv**.

Következetes adógazdálkodás

Kezdvezményt kapnak a március 31-ig törlesztők

Kényszerűségből szigorításokat vezettek be az érmelléki városban a tavalyi adószedés tapasztalataiból, tanulságaiból kiindulva, az idei évre. 2013-ban a magánszemélyek 10,71%-a, a cégeknek pedig a 9,87%-a nem fizette be a helyi adókat. Béres Csaba polgármestert kérdeztük az idei változásokról.

– Milyen Székelyhídon az adózási kedv?

– A törvények értelmében – ez az egész világon mindenhol így van – az állampolgároknak adót kell fizetniük, egyéneknél más-más mértékben, így Romániában és Székelyhídon is. A megyei és helyi önkormányzatok feladata, kötelessége ezek behajtása magán- és jogi személyektől egyaránt. Érdekes adatokkal szembesültünk, amikor az elmúlt 24 évre vonatkozóan, a be nem szedett pénzekekről szóló jelentés került a város vezetése elé: ez mintegy 4 702 690 lej, régi pénzben több mint negyvenhét milliárd, ami hatalmas összeg.

– A be nem szedett adókat le kell jelenteni a megyei illetékes szervek irányába.

– Az önkormányzatnak, a mindenkori polgármesternek erkölcsi kötelessége, a rendesen és rendszeresen fizető állampolgárokkal szemben, hogy mindent megtegyen az adók maradéktalan begyűjtéséért mindenkire vonatkozóan kivétel nélkül! Így jogi és büntetőjogi felelőssége, hogy mindent megtegyen az adók beszedése érdekében a törvény által megszabott keretek és eszközök segítségével.

– Beszéljünk egy kicsit a számokról!

– Régi pénzben mondom, mert úgy mindenki jobban érti, hogy ebben a 47 milliárdos tartozásban benne van tíz és félmilliárdnyi büntetés, ami folyamatosan nő! A magánszemélyek több mint 25 milliárdnyi, a cégek 22 milliárdnyi adóval tartoznak (ebből a felszámolás alatt lévő cégek 800 millióval), próbáljuk az adósokat rávenni, hogy fizessenek.

– Ez a gyakorlatban hogyan valósul meg?

– Például már a tavalyi év végén párbeszédet kezdtünk az ANL-lakások nagyobb összegű adósaival, igyekeztünk humánusan eljárni, de szem

előtt kellett tartanunk a rengeteg kintlévőségünket is. Hárman vállalták a részletekben való törlesztést, heten a lakók közül elhagyták a lakásokat, négyet kénytelenek voltunk az adott törvények értelmében bíróságra adni. A cégeket kiértékeljük, majd felszólítjuk, aztán, ha nincs eredménye, akkor a hivatalos procedúra értelmében jön a jogi eljárás, ahol majd a bíróság szerez érvényt az állam jogainak. Ugyanez történik a magánszemélyek esetében is, továbbá ki fogunk függeszteni egy „szégyenlistát” az önkormányzat kapujára, amely tartalmazza a legnagyobb adósságállománnyal rendelkező magán-, illetve jogi személyek adatait.

– Mennyire együttműködőek az adósok, mi ket tapasztaltak?

– A tapasztalatunk eddig az, hogy az emberek, főleg a kispénzűek inkább hajlandók a párbeszédre, az adósság akár részletekben történő kifizetésére is, de vannak, akik nem reagálnak, sőt, ha bírósági felszólítást kapnak, még ők vannak felháborodva. **Meg kell érteniük a lakosoknak, hogy a világ így működik!** Adókat kell fizetni – és nem csak egyeseknek, hanem mindenkinek! A beszedett adókat a város fejlesztésére kell visszaforgatnunk, a vízhálózatot is folyamatosan fejlesztünk, javítanunk kell.

– A helyi adókat még március végéig kedvezményrel befizethetik azok, akik eddig nem tették?

– A ház-, épület- és gépkocsiadókat befizetőik tíz százalék kedvezményben részesülnek, ha március 31-ig munkanapokon a polgármesteri hivatal pénztárában befizetik azt. A mai világban 10 százalék is sokat számít, aki teheti, egyenlítsse ki az adóhátralékát.

Ér hangja

Harmadik kórustalálkozó Szalacson

Magyar nótáktól volt hangos az érszalacsi kultúrotthon február 15-én a kétévente megrendezett kórustalálkozón. Horváth Béla, a község polgármestere és Cseke Attila Bihar megyei RMDSZ-es képviselő köszöntő beszéde után a találkozóra érkezett nyolc kórus dalai követték.

Elsőként a székelyhídi Búzavirág Népdalkör énekelt, őket követte Pintér Vivien V. osztályos tanuló, a Nyíradonyi Pávákör, a Porcsalmai Búzakalász Férfikórus, az albisi Vadrózsa vegyes kórus, az Érmihályfalvi Veres László Zsolt Városi Kórus, valamint a Bartók Béla Hagományörző Citerazenekar és a Székelyhídi Férfikórus. Az este utolsó fellépője a házigazda Érszalacsi Örökzöld Asszonykórus volt, a kórustalálkozót szervező Szabó Irma vezetésével. A tizennegy éve fennálló „örökzöldek” első asszonykórusként alakultak Bihar megyében, alapító tagjai között említésre méltó a Nótafaként ismert, közel hatszáz ma-

gyar nótát ismerő, 87 éves Kertész Viola.

Az előadás végén a résztvevők közösen elénekelték a magyar Himnusz, majd az asztaloknál megindult a sürgés-forgás, szor-

galmas asszonykezek hordták és szolgálták fel a finom, ízletes vacsorát, a finom étel és a jó bor nótára fakasztotta még a nem kórustagokat is.

Szabó Szilvia

A házigazda Érszalacsi Örökzöld Asszonykórus

Eseménydús farsangi bált tartottak Ottományban

Hangulatos és vidám farsangi mulatságot rendeztek az ottományi kultúrotthonban február 22-én, szombaton. A vendégeket alkalomhoz illő farsangi hangulatú díszített terem várta. A vidám eseményre idén is nagyon sokan érkeztek, gyerekek, fiatalok és idősek egyaránt. A megjelenteket Horváth Béla, Szalacs község polgármestere köszöntötte. Kifejezte: a sokszínű magyar közösségekben minden generációnak megvan a maga helye és a maga szerepe, minden generációnak

megvannak a maga vívódásai és sikerélményei is.

A Kis Edit tanítónő által szervezett bál kulturális programja az Ottományi Nefelejcs Férfikórus fellépésével kezdődött, majd a helyi színjátszó társulat vidámabbnál vidámabb jelenete tette színesebbé az estét. Végül, de nem utolsó sorban a Szalacsi Örökzöld Asszonykórus tisztelettel megjelentével a kedves közönséget. Az estét közös és jó hangulatú vacsora zárta.

Sz. Sz.

Tájházat látogató diákok

A gálospetri tájházba látogattak az Érmellék hagyományainak tanulmányozása céljából a hegyköszentmiklósi Toldy Általános Iskola VI. és VII. osztálya február 1-jén. A Zsigmond Levente tanár által szervezett kirándulásra hideg, téli reggelen indultunk útra az autóbusszal, melyen igen jó hangulat kísért. A gálospetri tájház előtt Kéri Gáspár székelyhídi fogorvos és tájház alakító fogadott bennünket. A tájház régi nádfedeles középparaszt porta, ami dédszüleink házára emlékeztet bennünket. A tájházban minden tárgy mesél: a képek a falon, a régi bútorzat, a cserépedények a mesélnek történelmünkről. Kéri Gáspár elmondta, hogy a kilencvenes évek óta gyűjtögette a tárgyakat, megpróbálta a régi stílusába visszaállítani a házat, meghagyva a hármas beosztást. Előadásában a kereszténység felvételéről, Szent Istvánról, Könyves Kálmánról, Károly Róbertől, Nagy Lajosról és a Hunyadiakról érkezett.

Előkerültek a régi korok emlékeit idéző: római kori pénzérmék, a Kossuth-bankó, a papírpénzek,

a pergamenre írt pecsétes rendelkezések. A kisházban ott emelkedett büszkén a búbos kemence, az asztalon a citera, a gyékényből font ágycak, mind-mind a családi fészek melegét idézik.

A tágas udvaron megnézhattuk a náddal fedett pajtát, a gémes kutat, a nagy csúrt, melyben a szekérek is tág helye volt. Sikertelenség volt kialakítani egy helyiséget, amelyben a mártírhalált halt Sas Kálmán református lelkésznek állítottak emléket. Sas Kálmán szorgalmazta az érmihályfalvi új református iskola építését, ugyanakkor érdeklődéssel fordult a helytörténeti kutatások felé is.

Gyermekeink kedvének csak a hideg szabott határt de még így is érdeklődéssel figyeltek. Végezetül meglátogattuk az uradalmi portát is, amely még renoválás alatt áll. Hiszem és remélem, hogy a tájházlátogatás maradandó élmény lesz diákjaink számára, és segít abban, hogy szeressék magyar népünk történelmét, ragaszkodjanak hagyományainkhoz, legyenek ők is egy kicsit hagyományaink ápolói és őrői.

Béres Angéla

Ismét élet van a kastélyban

Mindaz, amit fél év alatt elértek a Székelyhídi Gyermekek Jézus Otthon kicsinyei

Az otthon kis lakói szeretettel fogadták a tavalyi év végén érkező magyarországi szeretetadományt

Ismét eltelt egy esztendő, és észrevehetjük Istenünk gondoskodó kegyelmét. Egy új otthon, Assisi Szent Ferenc nyolcszáz éves fájának egy új zsenge még rügyező faága, egy új élet kezdése nem csak nekem, hanem a tíz befogadott gyermekem számára.

A nyár folyamán bajban lévő szülők ke-restek meg, és segítségünket kérték, hogy segítsünk családjukon. El is jött az a nap, amikor mi mentünk utánuk segíteni, nem is kellett semmit mást csinálni, kitárni kar-jaidat és jöttek feléd, behúzódnak a megismerkedési napok, kezdődött az iskola, ahová minden gyerkőcöt beírat-tunk. Minden áldott gyermek az első iskolai napon szépen, tisztán, új tanszerekkel és iskolástáskával indult egy új élet, új kezdet, jó út felé. Már két hét után mindenki beleszokott a programba, a reggeli korán felkelésre, a tisztálkodásra, az együtt végző takarításba, a reggeli előké-sztítésbe, a tízórai csomagolásban, és mindenben, amit együtt kell elvégezni egy áldott nap. Szépen megtanultak imádkozni, hálat adni a jó Istennek a mindennap-okért, hogy itt lehetnek, a mindennapi kenyerünkért, mindenért és mindenkiért, akik értünk imádkoznak, két kezük munkájával segítenek, támogatóinkért, otthon maradt családtagokért.

Urunktól kértünk türelmet, mint Assisi Szent Ferenc: „Uram, adj türelmet, hogy elfogadjam, amin nem tudok változtatni.

Adj bátorosságot, hogy megváltoztassam, amit lebet, és adj bölcsességet, hogy kettő között különbséget tudjak tenni. Uram, tégy engem békéd eszközévé, hogy szeressek ott, ahol gyűlölnek, hogy megbocsás-sak ott, ahol megbántanak, hogy össze-kössek, ahol szétbúzás van, hogy reményt keltsek, ahol kétségbeesés van kínoz, hogy fényt gyűjtsak, ahol sötétség uralkodik, hogy örömet bozzak oda, ahol gond ta-nyázik. Ó, Uram, segíts meg, hogy töre-kezzem, nem arra, hogy megvigasztalja-nak, hanem, hogy én vigasztaljak, nem arra, hogy szeressenek, hanem arra, hogy szeressek. Mert aki így ad, az kapni fog, aki elveszti magát, az talál, aki megbo-csát, annak megbocsátanak, aki, meghal, az fölébred az örök életre. Amen.”

Kibontakoztatott talentumok

Októberi hónapban már nekifogtunk egy-házi énekeket tanulni ott, ahol még nem tudtuk, hogy milyen talentumokat rejtett el az Isten e kis csöppsegekben. November elején már szépen énekeltek gyer-mekeink a szentmisén, ahogy mondják, a sáros gyémántok még csilloghatnak, kezdtek e szent helyen már egy kis csillo-gást adni, egy kis fényt, amitől szebb lett a szentmise Isten és ember szívében.

Csiszolgatjuk a gyémántokat, kutatjuk bennük a elrejtett talentumokat. Van, aki szépen énekel, van, aki csak a kerti munkát szereti, van, aki a matematikát a szá-

mok titkait, aki szépen rajzolgat, aki legókockákból épít szép városkákat, aki falusi farmot szeretne, aki szépen tisztán tartja szekrényében a ruhácskát, aki nagyon szeret aludni (óvodás).

Decembri hónapban nagyon sok „An-gyal” látogatott meg minket. Először Szent Miklós kopogtatott be a gyermekekhez, sok édességgel kedveskedett nekünk. Isten áldja jóságát! Házuunkat felkészítettük e áldott szép ünnepre, szent Karácsonyra várva, az adventi időszakban mi is vára-koztunk és nagyon vártuk Krisztus szüle-tését, templomban jártunk és imádkoz-tunk, hogy lelkünkben is karácsony le-gyen. És jött az áldott ünnep, a szent Ka-rácsony, szépen ünnepeltünk, sok sok öröm volt nemcsak szívünkben, hanem lelkünkben is. Vakációra itt maradtak, sokat kell bepótolni a tanuláznál, hogy első félév elég jól sikerüljön, és sikerült is.

Volt, aki 9,30-as átlaggal végzett, volt ki-csi, aki szintézissel, volt ám hetes lezárás is, sajnos van két megbukottunk is, kik sa-jnos írni-olvasni nem tudtak és lemaradtak ötéves tanulástól. Velük újakezdtük az ábécé titkait, elég nehezen megy, de re-méljük a legjobbakat... Lehet, megindul a berozsdázott kerék. Vannak gondok, ame-lyek megoldhatók idővel, és vannak lelki örömök, melyek erőt adnak a mindennapi munkádban, a szép mosolyú, tiszta arcú gyerekek, minden nap csinálnak valami bohócságot, de jó útra lehet terelni őket, van bennük szeretet és meg tudják kö-szönni Istennek a mindennapjukat.

Ünnepek, kaptunk és adtunk tovább

„Adjatok és adnak, majd nektek is: jó, tö-mött, megrázott és túlsorduló mértékkel mérnek öletekbe. Amilyen mértékkel mér-tek, olyannal fognak majd visszamérni nektek is.” (Lk 6,38)

Voltak, akik az ünnepek idején ajtóink-nál kopogtattak, és tudtunk segíteni, leha-jolni, adni... mert jót tenni jó!

„Tekintet nélkül arra, hogy másoknak tetszik-e vagy nem, tekintet nélkül arra, hogy látják-e vagy nem, tekintet nélkül arra, hogy lesz-e sikere vagy nem: tedd a jót! Tégy minden jót, amit megtehetsz ott, ahol vagy, úgy, ahogy teheted, ak-korát, amekkorát tehetesz, de mindig szüntelen ez legyen programod!” (Sík Sándor)

Köszönetet, **hálás köszönetet** szeret-nénk mondani e szép félévért Istennek, mindazoknak, akik mellettünk voltak akár imával, kétkézi segítséggel vagy anyagiakkal járultak hozzá, hogy szebb legyen e gyerek élete, köszönjük a jó szót, és bocsánatot kérünk, ha valakit megbántottunk. Végül és nem utolsó sorban külön is szeretném megköszönni lelki segítőnknek, Böjte Csaba testvér-nek az irántunk való imát és önzetlen se-gítségét. Köszönjük, Istenem, hogy léte-zik nekünk.

Kovács Ágnes

kotlóanya, a Székelyhídi Gyermekek Jézus Otthon kicsinyei és nagyjai nevében

MÁRCIUSTÓL

A IER-MED SZAKORVOSI RENDELŐBEN

MAGYARUL BESZÉLŐ GYERMEKGYÓGYÁSZ-SZAKORVOS RENDEL KEDDEN ÉS PÉNTEKEN 9.00-TÓL 14.30-IG.

HA ZSIBBADTNAK, HIDEGNEK ÉRZI LÁBÁT,
HA A LÁBFÁJÁS MIATT NEM TUD ALUDNI,
HA A JÁRÁS KIFÁRASZTJA, NEHEZÉRE ESIK,

AKKOR A SEGÍTSÉG AZ IER-MED SZAKORVOSI RENDELŐBEN MEGTALÁLHATÓ!

DOPPLER-VIZSGÁLATOS ÉR TERÁPIA!

MICROSTIM-ÉR TERÁPIA ÁPRILIS 1-JÉTŐL KEDDEN 15 ÓRÁTÓL!
ÉRDEKLŐDNI ÉS ELŐJEGYEZTETNI LEHET
A 0742-653458-AS ÉS A 0359-466221-ES TELEFONSZÁMOKON!

Beíratkozás a nulladik osztályba

Megkezdődött a beíratkozás az előkészítő osztályokba (vagy ahogyan sokan neve-zik: 0. osztályba). Minden olyan gyerek, aki idén szeptember 1-jéig betölti a hatodik életévét, március 14-ig beíratkozhat az előkészítő csoportba, amelyet tavaly előtt

ősszel vezettek be Romániában. Egyfajta átmenetet képez ez az óvoda és az első osztály között. A foglalkozásokat tanító-nők tartják, a tevékenységekben azonban még mindig nagy hangsúlyt kap a játék, a közösségi foglalkozások.

2%

Az Ér Hangja Egyesület ezúton kéri tisztelt olvasóit, hogy adjuk szabadon utalható két százalékaival segítség egyesületünk munkáját! Jelképesen járuljanak hozzá Székelyhíd város kommunikációjának javításához! Ne feledjék, hogy hétköznaponként rádióval, hetente tévéadással és lassan öt éve ingyenesen terjesztett **Ér hangja** havilappal állunk lakosaink rendelkezésére!

További információért hívják a 0762-830344-es telefonszámot vagy írjanak az **erhangja1@gmail.com** e-mail címre.

A húszéves versenyeké a világ!

Már két évtizede rendezik meg a borok vetélkedőjét Székelyhídon

Fotók: Kovári Krisztián

Miután a nap folyamán minden jelentkező bortermelő leadta palackjait a munkásklubban, estére gyűltek vissza régi és új gazdák a verseny színterére, miközben a zsűri már értékelte a borokat. A teremben jól látható volt, kik húzzák már régóta együtt a szőlősgazdák szekerét a szakmában, így az *Ér hangja* nevében az egymással szemben ülő, de nem egymással szemben álló, Takács Jánost és Kincses Balázst kérdeztem a versennyel kapcsolatos véleményükről, motivációjukról, eddigi eredményekről és a jövőről.

Takács bácsi meggyőződéssel állította, volt fejlődés az elmúlt húsz évben: „Minőségileg a borok sokkal jobbak, mint húsz évvel ezelőtt voltak. Rájöttek az emberek, hogy nem érdemes megszerezni a borokat. Az enyémben például semmi nincs, merem mondani neked. Javasolták többen, hogy tegyék bele tükröst meg vegyi dolgokat, de én megmondtam, hogy lehúzzuk háromszor-négyszer, és úgy lesz a jó. Ez a királylányka, amivel jöttem, háromszor van letisztítva, nem is kell ennél tisztább. Most

Jelentős számban vettek részt a szőlősgazdák a jubileumi megmérettetésen

már átadtam a fiamnak a szőlőt, de azt mondtam, amíg élek, segítek neki, csak legyen, aki énután csinálja. Nagyon szeretem ezt csinálni, megmondom őszintén, nekem ez az életem, ha ott vagyok kint. Én, akkor is kimentem, ha nem is csináltam semmit. Leültem a szőlő végébe, s onnan bámultam, szívtam azt a jó leve-

gőt. Nekem ez az életem. Diószegen is volt nekünk másfél hektár szőlőnk, itt Székelyhídon nincs csak 12 ár, de így is nagyon szívesen dolgozom benne.”

Akkor minden tökéletes? – vettem közbe a kérdést.

„Majdnem Csak az a baj, hogy nincs megbecsülve a szőlő, meg a bor se – feleli az idős borosgaz-

da. – Ezért nem is kell több föld. Nem tudom eladni a bort. Kinek kell? Senkinek. Inkább elmenni a fiatalok meginni öt üveg sört, azt a hadd ne mondjam milyen sört ahelyett, hogy megvennének egy liter bort hét lejért. Hogy díjat mennyit nyerek vele, az nagyjából mindegy. Tavaly például én kaptam a legidősebb termelőnek járó díjat, korábban meg az egyik évben Székelyhíd legjobb száraz bora volt az enyém.”

Balázs bácsi – akit az *Ér Tv* nézői már láthattak a tizenharmadik adásban hihetetlen méretű gyümölcszeivel – szintén elégedett, ami a versenyt illeti, de a szőlőföldök jövőjéért ugyanúgy aggódik.

„Mindig mondom, hogy nem jövök, de azért mégis csak megfordítom, mert csak próbálom megmérettetni magam, hogy lássam, hogy miért dolgoztam egész évben? Megérte, amiért dolgoztam? De látom megérte, mert úgy vettem észre, ezüstérmét kapott a borom, ahogy a táblázat is mutatja. Ezzel én meg va-

gyok elégedve. Tavaly jobbnak tűnt a borom, mint az idén, mégis csak bronzérmét kapott, lehet amiatt, hogy csupa nők voltak a zsűriben vagy valami másért, nem tudom – így sikerült. Ezzel most elégedett vagyok. Csinálni kell ezt is, jönni kell, mert ha az ember nem foglalkozik vele, akkor a semmiből csak semmi van.

Székelyhídon nagyon jó adottságok vannak a szőlőtermesztésre, különösen azon a részén a hegynek, ahol a miénk is van. Bár az egy nem túl nagy terület. Nyáron is, mikor kimegyünk szüretelni meg egész évben gondolni a szőlőt, mi gazdák nagyon szeretünk ott lenni, csak most már kevesen vagyunk. Egyre fogy a szőlőterület, de hogy miért, nem tudom. Talán a fiatal generáció nem szereti csinálni. A szőlőben ott kell legyen az ember állandóan. A szőlő csak a gazdája árnyékát szereti.

Az én földem az anyósomé volt, visszakaptuk, négy testvér. Ezekből már csak nekem van meg, mert a többiek mind egy szálig kivágták. Nekem is azt mondja a feleségem, hogy vágjam ki, mert semmi értelme nincs, nem megy a bor, nehéz eladni, a feleségem nem tud menni, én kell megkössöm, permetezzem, mindent elvégezzek – elég nehéz. De én amíg élek, nem hagyom, ennyi tudok mondani. Utána lesz valahogy, ha eladják, eladják, de én míg meg leszek, addig leszünk. Így van, Takács Jani?” – szól oda végül Balázs bácsi régi barátjának.

A borversenyen számtalan településről érkeztek borok, és azért, hogy az őstermelők véleményei ne csak Székelyhíd körül forogjanak, megkérdeztük a köbalkúti Egeresi Gábor bácsit, hogy megy a szőlője sora a Kecskéhaton, s milyen eredményei voltak eddig?

„Minden évben királylánykával jövök. Másom nagyon nincs is, csak magántermő, de azzal itt nem lehet nevezni. A legnagyobb díj, amit elértem, az ezüstérem volt, ennél feljebb nem tudtam menni. Volt egy-két alkalom még, amikor csak bronzérmét kaptam. Az idei év nagyon jó, nagyon kedvező volt, szép volt a szőlő, de a bor mégse lett az igazi. Sajnos a hanyagság miatt. Szüret után nem kezeltem úgy a bort, ahogyan kellett volna, nem jutott rá idő, halogattam, majd ekkor, majd akkor. Ritkán indult meg a borom formi, és ez lett a vége. De nem elégedetlenkedek a zsűrizéssel, mert tudom, hogy milyen a borom, látom, hogy milyenek vannak. Amikor látom a színüket, már látom, hogy melyik mit ér, hogy megérdemli-e a pontszámot, vagy nem. Ha meg is kóstolom, akkor meg pláne. Ma úgy indultam el a versenyre,

Nem volt könnyű dolguk: pontoz a zsűri

A jó bor nem csak a szőlőn múlik!

Dávid György diószegi borosgazda, a zsűri tagja, borászati alapigazságokat mondott el lapunknak.

A boros pince legyen boros pince! Ha azt szeretnénk, hogy a borunk minél jobb minőségű legyen, akkor abban a pincében ahol a bort tároljuk, ne tartsunk zöldseget, gyümölcsöt, krumplit!

A hordók minőségi karbantartásán is sok múlhat. A hordó állapotáról úgy győződhetünk meg, hogy egy gyertyát dróton a hordóba engedünk, és ha az elalszik, a hordó penészes vagy dohos. A gyertya lángjánál megláthatjuk a szennyeződések is. A hordót ebben az esetben rendbe kell hozni.

Hideg vízzel ki kell mosnunk, majd ezt a vizet maradéktalanul öntsük ki belőle. Ismételtjük addig, míg tiszta víz nem folyik belőle. A kimosott hordót száradni hagyjuk két-három napig, majd száradás után kénezzük be és tartsuk bedugaszolva!

Amennyiben a kénezés elmarad, a hordó penészesedni kezd.

A kénezési folyamatot kéthavonta ajánlott elvégezni, mert a kén-dioxid lassan elillan a hordóból.

Az új hordót csak előkészítés után tudjuk használatba venni, mert a dongák porúsában olyan anyagok vannak, melyek a kioldódást követően a bornak kellemetlen faízt adhatnak. Ezt úgy csináljuk, hogy a hordót

hideg vízzel megtöltjük, majd három-négy napig ázni hagyjuk. Ezt a műveletet célszerű kétszer-háromszor megismételni.

A hordót forrázni is szoktuk, méretétől függően – kéthektóshoz egy vödönyt – forró vizet öntünk bele és bedugjuk. Ezután tíz-tizenöt percig forgatjuk a hordót ügyelve arra, hogy a víz a hordó minden részét érje, aztán a dugót egy pillanatra kivesszük, hogy a forró gőz eltávozhasson, majd ismét bedugjuk, és megvárjuk, hogy a víz kihűljön. A forrázást egyszer-kétszer kell megismételni.

A mosósódás fertőtlenítést is javasoljuk.

A kiforázott, még langyos hordóba 3%-os forró szódás oldatot öntünk, és átmoszuk vele a hordót, hogy a szódás oldat maradványai eltűnjenek, forró vízzel újra ki kell forrázni a hordót.

A kiforázott hordót két-három naponként hideg vízzel újra ki kell áztatni.

Az előkészített hordóba először csak mustot ajánlatos tenni, bort csak akkor, ha már legalább egyszer forrt benne must.

Jobbnál jobb borokat kóstolhattak a jelenlevők

hogy 16–17 pontnál nem kapok többet. Volt már tapasztalatom, több versenyen is voltam, több évben. Ide azóta járok, amióta van, borverseny – húsz éve. De voltam már Szentjobbon is, Nagyváradon is, ez utóbbin is ezüstérmesek lettünk. Úgy tűnik, ez már így marad. Igyekszem általában utána járni azért, hogy minden rendben legyen, tiszták legyenek az edények, mert akkor lehet bármilyen jó az időjárás meg a termés, ha nem tiszta edényben tartja az ember a borát. Idén negyven éve, hogy ezt csinálom. A szüleim a szőlészetenél dolgoztak, és amikor úgy volt időnk, mindig mentünk nekik segíteni, szüretkor pláne. Aztán megnősültem, a feleségem is oda került. Télen-nyáron benne vagy körülötte dolgoztam, így nagyon megszerettem a szőlőt, a munkákat. Onnantól

már jött minden magától. A rendszerváltásakor kaptunk a szüleim után szőlőföldet, volt benne csemege is, de ott volt ez a királylányka is. Csak sajnós nem lesz, hogy akire hagyni. A szomszéd, aki segít a munkálatokban, mindig győzköd, hogy csak negyedét, csak felét adjam el neki, de egyelőre marad. Manapság nem kis érték az ilyesmi egy családnál, a szőlő, a bor, meg a tudás, amit erről a mesterségről tovább lehetne adni. Tudni kell mindent, ismerni a szőlő kényét-kedvét. Semmi sem mindegy, hogy mit mikor hogy csinálunk. Volt olyan hogy csak ötven liter borom volt egy évben, vagy amikor csak a szerencsén múlt, hogy pár nappal előbb permeteztem, mint más és egyedül az én szőlőm maradt meg.”

Biró Orsolya

Díjazott érmelléki nedűk

Három kategóriában – száraz fehér, édes aromás fehér és vörös borok arany-, ezüst- és bronzérmeket osztottunk – mondja Magyarai Attila, a borverseny szervezője. Húsz településről száznegy borral neveztek a gazdák. Összesen 32 aranyérmeket osztottak ki, akadtak persze éremhalmozók is szép számmal.

Az aranyérmesek névsora, kategóriák nélkül:
 Antal Béla (Kokad)
 Bereczki Károly (Székelyhíd)
 Beregi János (Mezőtelegd)
 Birinyi Zsolt (Ottomány)
 Botici Constantin (Monospetri)
 Buda Gábor (Hegyközszentmiklós)
 Czaholi Tibor (Szentjobb)
 Czapp Árpád (Székelyhíd)
 Hasznosi Sándor (Székelyhíd)
 Cristian Jugreștean (Nagykároly)
 Kis Géza (Bihardiószeg)
 Kovács Lajos (Székelyhíd)
 Kővári Pál (Székelyhíd)
 Nedeczky László (Székelyhíd)
 Oláh Zoltán (Biharpüspöki)
 Pakó István (Székelyhíd)
 Póka Szabolcs (Érmihályfalva)
 Ioan Petrică (Margitta)
 Preku Éva (Kokad)
 Tolnay Gábor (Bihardiószeg)
 Török Attila (Élesd)
 Török Mihály (Élesd)
 Török Olivér (Élesd)

Újra „kuruttyoltak” a kisdíjak Székelyhídon

Szombati naphoz mérve nagy volt a gyermekszíj a volt általános iskola épületében március elsején, ugyanis épp a kisiskolások XVI. Kurutty vetélkedőjének körzeti szakasza zajlott Tavasz csízió téma-megnevezéssel.

Bemenve az iskola épületébe az egyik emeleti osztályban mosolygó tanító néniket és tükön ülő, izgatott elsős, másodikos, harmadikos, negyedikes és előkészítő osztályos gyerekekből összeállt csapatokat találtunk, összesen hetet. Ott voltak Szalacsról a Nosza Brekik, és a székelyhídi Betűvetők, Brummogók, a Csipet-csapat, a Csiripelők, a Gézengúzok és a Sürgő-forgók. Mind-mind azért szántak időt és energiát hente több óra plusz tanulásra, hogy elnyerhessék a továbbjutás jogát a XVI. Kurutty általános műveltségi vetélkedő megyei szakaszára. És bár a tét nagy volt, a tanító nénik igyekeztek könnyíteni a gyerekek lelki állapotán: „Ez egy nagy játék gyerekek!” – mondogatta időnként a Püsök Juliana tanító néni, aki az egész napos kvízeket és tevékenységeket koordinálta a helyszínen a kolléganők segítségével. Aztán állítását szerkesztőségünknek is megerősítette elmesélve mennyi játék és szórakozás a felkészülés, mennyi felfedezést és tudást szerezhetnek a kicsik a felkészülés során.

Jól mentek a játékos ügyességi próbák a kreatív gyerekeknek

„Nagyon sok olyan dolgot tanulunk és úgy, ahogy azt az előírt tanórák keretében nem lehet” – hangsúlyozza a pedagógus.

A gyermekek a következő témakörben kell felkészülniük a megmérettetésre: anyanyelv, idegen nyelv, állatvilág, mate-

matika, művészetek, ügyességi próba, ezek a megyei szakaszban bővülnek még két témakörrel, s az országos szakaszra még több témából kell készülni a legügyesebbeknek. Mindezekben reggeltől délután egy-két óráig teljesítik a kihívásokat, hogy végül közülük két csapat részt vehessen a megyei vetélkedőn is. S bár a körzeti szakaszon a gyermekek nem kaphattak volna elvileg díjakat, a tanító nénik és a gyerekek mégis nagy tapssal köszönték meg a zsűriben helyet

A legügyesebb kisdíjak

A Brummogók és a Csipet-csapat az állatvilág, a Csiripelők és a Nosza Brekik művészet, a Sürgő-forgók anyanyelv, míg a Gézen-gúzok ügyességi próba versenyszámokból voltak a legjobbak.

Végeredményben a Csipet-csapat (0. osztály: Nagy Barbara, II. Páll Bianka, III. Deák Alexandra, IV. Péter-Pakó Henrietta) és a Betűvetők csapata (0. Pusçasz László, II. Cserved Ákos, III. Mészáros Tamás, IV. Czapp Botond) jutottak tovább a megyei döntőbe.

foglaló Vad Márta igazgatónőnek, hogy a Petőfi Sándor Elméleti Líceum biztosította az ajándécsomagokat minden csapat számára. Ugyanakkor a szervezőből a tanító nénik is jócskán kiveszik a részüket, ha úgy döntenek, hogy eleget tesznek a felhívásnak, hiszen a felkészítés hosszú folyamat.

A Csíkszentdomokosról indult versenyen a székelyhídi elemisták már hetedik alkalommal vettek részt, s mivel a szabályzat nem zárja ki, hogy egy gyermek többször is szerepeljen egy induló csapatban, van aki összesen akár ötször is kuruttyolhat (felkészítőként, majd elsőként, és így tovább negyedikkel). S míg a gyermekeknek játék és szórakozás, addig a pedagógusok számára nagy felelősség, hiszen a gyerekek személyiségét, intelligenciáját formálják a felkészítés során. Általános műveltségüket, anyanyelvüket gazdagítják versekkel és mesékkel, népi gyermekjátékokkal és hiedelmekkel. Fejlődik a gyerekek társas érzéke a folyamatos együttműködéssel, emellett az előadói készségük és kiállásuk is fontos szerepet kap.

Az Er hangja szerkesztősége gratulál minden ügyes kisiskolásnak és a tanító néniknek a kitartó munka gyümölcséhez, és sok sikert kíván a továbbjutott csapatoknak a megyei szakaszban!

B. O.

„Nagyon jó imahetünk volt!”

Különleges evangelizációt tartottak Szentjobbon

Rendhagyó imahetet tudhatott magáénak a szentjobbi református közösség február 16–23. között. A meghívott lelkészek nem csak prédikációkkal, de saját történetekkel is szolgáltak. A hetet a magyarkéci lelkipásztor és az ifjúsági együttes zárta.

„Hát részekre szakítható-e Krisztus?” (1Kor 1,1–7)

Ez volt a vezérigéje a nemrég lezajlott egyetemes imahétnek Szentjobbon, amelynek utolsó, vasárnap esti istentiszteletén az *Ér hangja* is jelen volt. Mivel értesüléseink szerint nem egy hagyományos imahétről volt szó, megkértük a falu református lelkészét, Orbán Lászlót, hogy mondja el nekünk miben rejlett a hét különlegessége? „Vendég igehirdetőnek olyan embereket hívtam, akik a gyülekezeti misszió mellett még valamilyen más misszióval is foglalkoznak, és az igehirdetés mellett arra kértem őket, hogy meséljenek erről is” – magyarázta a lelkipásztor.

Részekre szakítható-e Krisztus? És a lelkipásztor? Az imahét minden meghívott igehirdetője számos dologgal foglalkozik a mindennapokban papi teendők mellett, így az igehirdetők között volt rádiós, templomépítő és ifjúsági vezető is. Ők mind megosztották küldetéseikkel kapcsolatos tapasztalásaikat és élményeiket. Az első vasárnap, az imahét nyitása különösen érdeklődést váltott az által, hogy Orosz Márta tiszteletes asszony érkezett a templomba, Érbogyoszlóról, ahol épp aznap fejeződött be a család hete. Így adta magát a téma. Hitelesen, első kézből hallhatott a gyülekezet arról, hogy milyen lelkésznek, anyának, feleségnek és nőnek lenni egy szerepben, s hogyan alakulhat mindegyik egy-egy külön küldetés az ember életében, vagy hogyan kapcsolhatja össze ezeket. Őt, valamelyest kapcsolódva a család témához, egy lelkész pár követte, Vincze Zoltán és Vincze

A rendezvény hangulatos színpoltja volt a magyarkéci Élő Kövek ifjúsági együttes koncertje

Pálfi Judit, akik nagyváradi egyházközségi küldetésükről számoltak be. Ők visszatérőként érkeztek Szentjobbra, mert éveken ezelőtt már szolgáltak a településen. Az imahét keddi napján átlépett a meghívottak sor a keresztyén media területére, amikor is Rácz Ervin Lajos (Erdőd, Szatmár megye), a *Harangszó* keresztyén rádióműsor szerkesztője mesélt tevékenységéről, majd szerdán Kulcsár Árpád (Értarcsa), a *Református Érmellék* elnevezésű folyóirat főszerkesztője. Csütörtökön a szörvány-missziót folytató Farkas Zsoltot fogadta a szentjobbi közösség, aki három településen is szolgál: Köröstarjában, Oláhszentmiklóson és Toldinagyfaluban is, összesen öt kis gyülekezetet vezetve a keskeny úton. Husztig Róbert pénteken elmesélte a gyülekezetnek milyen pályakezdő papként egy kisvárosban megtalálni a saját missziót és helyt állni abban. Ezzel a ő let az ökumenikus képviselője, mivel Róbert katolikus plébánosként vezet gyülekezetet Érmihályfalván, és mint elmondta: az a lényeg, hogy keressük az Istennel való kapcsolatot, és nem az, hogy milyen felekezethez tagjaként tesszük azt. Folytatva pedig

a fiatalok témáját szombaton Jakó Sándor (Jankafalva) az igehirdetés után beszámolt arról milyen keresztyén, útukat kereső, más-más korcsoportba tartozó ifjak élén folytatni az isteni küldetést az egyházmegyében.

Az imahetet záró vasárnap méltó befejezése volt egy kérdésekkel, válaszokkal, élményekkel teli kis szakaszban a gyülekezet életében, ugyanis a délelőtti istentiszteleten a kémeri ifjúsági csoport koncertezett a templomban, míg este a magyarkéci tiszteletes vezette együttes, az Élő Kövek koncertje volt hallható.

Belül kell változtatni, így átvon az üzenet

Az imahét legutolsó istentiszteletét Mike Pál vezette, a magyarkéci református egyházközség lelki vezetője, aki előrebocsátotta: nem valami nagyot és újat szeretne mondani a hét számos elhangzott gondolata után, hanem inkább egy útravaló következtetést levonni. Prédikációja alapjául a Lukács evangéliumának negyedik részéből választott egy-egy szakaszt, amelyben a tanítvány arról ír, hogy hogyan reagálnak a zsidók, amikor Jézus felfedi isteni származását és küldetését, miu-

tán addig a pillanatig az elmúlt négy száz évben semmit sem halottak a megváltó eljövételéről. S miután a zsinagógában Jézus ezt olvassa: „Az Úrnak lelke van én rajtam, mivelhogy felkent engem, hogy a szegényeknek az evangéliumot hirdessem”, a zsidók felbojdulnak, s le akarják lökni Jézust a Názáret hegyéről. A zsidók nem ezt várták, vagy nem így, vagy nem ezt az embert. Ahogy azt Mike Pál mondta, tele voltak helytelen elvárásokkal, csak úgy, mint a ma emberei. Akármennyire szeretettek, áldottak vagyunk mindig mást várunk. Jobbat, többet vagy pont ellenkezőleg, de legalábbis másat, mint amink azzal. Folyamatosan erre koncentrálna elkerülik a füleinket, a szemünket az üzenetek. A zsidók sem arra figyeltek, amit Jézus mondott nekik, nem örvendtek, hogy eljött a Felszabadító, aki meggyógyítja a töredelmes szíveket, felnyitja a vak szemeket és szabadítást hoz, hanem arra, hogy ez az ember csak egy ács fia. Ha pedig elégedetlenek vagyunk azzal, amit ad a mi Istenünk? Hibás az időjárás, a kormány, szomszéd, a kolléga, a szülő vagy a gyerek, és újra elsiklunk a lényeg felett: önmagunkból ered minden, ami körül vesz

minket. Így ha valami nem működik, nem másban, nem a környezetünkben kell keresni a megoldást, hanem önmagunkban. A lelkész üzenetét így zárta: „Nem csodákra kell várnunk, hanem csodának lenni.”

Egy kötelességünk van: szeretni egymást

A mindennapi útravaló átadása után Orbán László megkérte Mike Pált, hogy mondja el, mi az ő küldetése Magyarkécen? A válaszból megtudtuk, a lelkipásztor tizenöt éve szolgál a településen és egész fiatalon költözött oda feleségével, mindketten húszas éveik elején jártak. Egy sok szempontból elhanyagolt, elhagyott kis közösség élére kellett akkor állnia, amit mára felvirágoztatott. Mindezt úgy, hogy mindennapjait feleségével Isten kezébe tették és hagyták, hogy megsokasítsa azt a keveset, amivel ő általuk munkálkodni kezdett a jó atya Magyarkécen. Isten dicsőítésére és dicsőségére ma már elmondhatják, hogy gyülekeztek háromszáz lelket számlál, aktív fiatalosággal, diakóniai munkákkal, idősgondozással és délutáni oktatással a roma gyerekek felzárkóztatására.

Ennek a kitartó munkának és elhivatottságnak a gyümölcse az is, hogy létrejöhetett és mai napig is szolgál az Élő Kövek ifjúsági együttes, akik a szentjobbi gyülekezetet felemelő koncerttel örvendeztetik meg. A kéci, érszőlősi fiatalok mind tanulnak, dolgoznak, de mindig szakítanak időt arra is, hogy lelkészük vezetésével műveljék a talentumukat a zene terén. Számtalan szolgálatra hívják el őket különböző alkalomokra, településekre, ők pedig készen állnak minden alkalommal, ha olykor fáradtan is, de hittel hirdetni az Úr szeretetét. Végezetül mondandója végén Mike Pál kihangsúlyozta, mindez a sok munka és áldozat nem lehetséges egy dolog nélkül: „alázat – e nélkül nem lehet.”

Biró Orsolya

Visszavárják a monospetri nagy harang zendüléseit

Jóteknony farsangi bálon vettek részt a monospetri lakosok február 22-én a falu kultúrházában. Szoros összefogásról tettek így biznyságot a katolikus templom egyik harangjának megjavításáért.

Az augusztusban Monospetriben került fiatal katolikus plébános, Varga Sándor, szolgálata elején, októberben komoly gonddal találta szemben magát. A messze szálló déli harangszó megtörtött, akár csak a harang, amely eddig híven hívta a híveket a vasárnapi misékre. Ahogyan azt Sándor atya elmondta, a templomnak két tornya van. Egyikben egy 156 kilogrammos, míg a másikban egy nagyobb, több mint hatmázás

harang van, amelyek közül ez utóbbi meg hasadt. Hosszas keresés után találtak végre megfelelő vállalkozót a javításra, de az ezt fedező költség lassan gyűl. Épp ezért Monospetri kulturális csoportjai, az egyházi énekkar és a helyi Német Demokrata Fórum néptáncscsoportja jóteknonyággal egybekötött farsangi bált szerveztek a harang megjavításának előmozdításáért.

Az estet a katolikus közösség kántora, Hajas Attila vezette, aki nyitóbeszédében megkérte a megjelenteket, hogy ahogyan a harang hívja imára a templomba járókat, úgy hívják most imára egymást azok is, akik a harang rendbe hozását szívügyüknek érzik, hiszen a probléma megoldásával büszkének lehetnek majd a lakosokra az

egykor a templomot építő ősök. Őt a felszólalással a már említett Varga Sándor követte, aki számtalanszor megköszönte az est ötlet- és házigazdáinak, hogy véghez vitték a szervezést és nagy tömeget sikerült összehívniuk az eseményre, majd jó szórakozást kívánt a bálhoz, csak úgy, mint az őt követő monospetri polgármester, Barcui Barna.

Az este folyamán a közönség szórakoztatására a táncscsoport négy koreográfiával készült, melyeket az ifjú tagok kabaréjelenti szakítottak meg olykor. A csoport vezetője, Bereczki Klára elmondása szerint a csoport gyakran kap meghívást fellépésekre bálokban vagy falunapokon, és mindig lelkesen indulnak el mindenhová, ez

az alkalom azonban számukra is különösen fontos volt, hiszen ők is monospetriek. Az i-re a pontot az énekkar dalsokra tette fel, a lelkes kórus több könnyűzeneszámmal készült a hallgatóság számára, így az éneklésből már egyszerűbb volt az átmenet a bál hangulatba. A közösségi ház nézőteréből pár perc alatt bálterem nyílt a székek félreállításával, és kezdődhetett a tánc, a mulatság, melyhez a zenét a helyi Miklós zenekar szolgáltatta a szórakozni vágyóknak. A kacagás és mulatozás ellenére sem feledkezett el senki bedobni a maga részét a jóteknony adakozásra kiderített dobozba, így az est végére 3400 lejre kerekedett az adományok összege.

B. O.

Képességfejlesztés hároméves korig

Pazonyi Erika debreceni gyógypedagógus-logopédus előadása a baba-mama körben

Pazonyi Erika, a debreceni Tehetség gondozó Központ és Pedagógiai Szakszolgálat gyógypedagógusa és logopédusa februárban a gyermekek képességfejlődéséről tartott előadást a Székelyhídi Baba-Mama Körben.

Mi az, hogy képesség?

A képesség azt jelenti, hogy van egyféle tudása a gyerekeknek ahhoz, hogy valamilyen cselekvésformát véghezvigyen. A képesség kialakulásához elengedhetetlenek az adottságok, vagyis azok a tulajdonságok, amivel a gyermek megszületik. Például: akkor lesz képes a gyermek beszélni, ha a beszédszervei egészségesek és hall (születési adottság). Mindez nem elég: beszédet kell hallania ahhoz, hogy megtanulhassa ő is a hangokat, szavakat kiejteni. Tehát nem elég, hogy egy gyermeknek van lába, gyakorlatoznia kell vele (rugdosás, elfordulás, mászás stb), ahhoz, hogy később valóban járni, ugrálni, lépcsőzni legyen képes. Ezek a képességek, mint például a járás fejlődik későbbé akkor, ha már belső rutinná válik a lábának használata és bonyolultabb cselekvésformákra is képessé teszi nagyobb korára, mint mondjuk a tánc. Ezt aztán még tovább lehet fejleszteni.

Milyen feltételeket teremtsen a szülő gyermekének ideális fejlődéséhez?

A gyógypedagógus elmondta, hogy a gyermekek fejlődésének egyik legfontosabb feltétele az érzelmi biztonság.

Biztonságos, szeretetteljes, gyermek felé forduló családi környezetben lehet fejlődni. A szülő nyújtson stabil érzelmi támaszt az újszülött, csecsemő, kisgyermek, majd kamasszá érett gyermek számára.

A képességek kibontakozásához megfelelő környezetet szükséges teremteni. A beszéd, a járás, a későbbi írás, olvasás, gondolkodási műveletek, szociális készségek kialakulásának egyik legalapvetőbb eleme a mozgás. Gyermekekünk mozgásának fejlődéséhez való körülmények megteremtése a szülő feladata. A természetes járás megtanulásának egyik gátja lehet például a kerekesebb bábikomp használata, mivel abban kényelmesen ülve a gyermek kerekében gurítani tanítja meg magát, nem pedig ülni, járni, jól elesni. Mozgásfejlődésben leginkább korlátozza, mint segíti őt. Mindig arra törekedjünk a gyermek mozgásfejlődésének elősegítése érdekében, hogy a legnagyobb mozgásteret biztosítsuk amely biztonságosan megoldható.

A gyermek játékon keresztül tanul. A gyermek korához, fejlettségi szintjéhez igazodó játékok, mozgástér biztosításával tudunk segíteni neki. Nem elég a játékokat megvenni, meg kell tanítani játszani a gyermeket. Szoktatni kell az önálló játékra is, mivel a saját ütemében való fejlődés, gondolkodás kialakulását az önálló játékban tanulhatja meg.

Nagyon fontos, hogy a gyermek megismerje a saját testét, mert a saját testünkhöz, önmagunkhoz képest tudunk meghatározni másokat (érzelmi, szociális képességek kialakulásának egyik alapja), helyzeteket, irányokat. A beszédfejlődésben, a későbbi írás, olvasás tanulásában is jelentőséggel bír.

Az ismeretek elsajátítása egészen kicsi korban megkezdődik. A gyermek az idő múlásával egyre kifinomultabban működő érzékszervei segítségével ismeri meg az édesanyjáról leváló önmagát, majd lassacskán az őt körülvevő világot is. Ízek,

hangok, illatok, fények, színek, formák, az anyagok puhasága, keménysége, hideg, meleg érzékelésével, tapasztalatai által tanul. A szülő feladata, hogy a világot úgy ismeresse meg gyermekével, hogy gyermeke megtanuljon bízni a jóban, megismerje a biztonságot, és képes legyen elkerülni a veszélyt.

A nagyobb, iskolás gyermek esetében nagyon fontos, hogy az otthoni szabad játékra, feltöltődésre hagyjunk időt és lehetőséget a tanulás és kötelességek mellett. Az otthoni tanuláshoz alakítsunk ki egy csendes sarkot megfelelő lehetőséget a kényelmes íráshoz, olvasáshoz jó megvilágítással, nyugalmas körülményekkel. A gyermek napirendjének kialakítása azért fontos, mert ha rutinná válik már egészen kicsi kortól, akkor természetes lesz számára, hogy minden nap az adott időben leüljön tanulni.

Nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy minden embernek, így a gyerekeknek is, szüksége van arra, hogy naponta egy bizonyos kis időt (egy-két órát) a maga igénye és saját döntése szerint szabadon tölthessen azzal, amihez éppen kedve van. Ez kell a feltöltődéshez. Ez fokozottan érvényes a kamaszokra, akik fejlődési szükséglete az ábrándozás, pihenés és sok alvás.

Fejlődési szakaszok, fejlesztési lehetőségek

1. Újszülött kor

Gyermekekünk fejlődése már a méhen belül elkezdődik, növekszik, kialakulnak a látó, halló, érzékeléshez szükséges szervei. Ebben az életszakaszban is nagyon fontos, hogy óvjuk őt. Újszülött gyermekünk megérkezésekor az életben maradáshoz szükséges reflexekkel rendelkezik, sírással jelzi szüleinek, ha éhes, szomjas, fázik vagy magányos. Az édesanyák néhány hét elteltével meg is tudják már különböztetni, hogy mikor miért sír a baba.

Fejlesztési lehetőségek: tornáztassuk fürdetés előtt a gyermekünket. A sírásra való minél hamarabb reagálásunkkal megtanítjuk a gyermeket arra, hogy jelzésére választ kap, biztonságban érezheti magát. Alakítsunk ki már a kezdetektől egy a gyermek igényeihez igazodó napirendet, legyen elkülöníthető a gyermek számára is az éjszaka a nappaltól (fürdetési rituálé, éjszaka legyen félhomály a szobában és olyankor csak a legszükségesebb cselekvések történjenek. Ezzel szemben nappal lehet játszani, hangosabban beszélgetni). Testének simogatása, a szabadban töltött

Keringető

A Székelyhídi Baba-Mama Kör szombati, március 1-jei meghívottja Nagy Éva fuvolaművész, a Nagyváradi Filharmonia tagja volt, aki keringető baba-mama foglalkozást tartott a résztvevőknek. Ezt a foglalkozást Magyarországon fejlesztették ki, néhány éve azonban Erdély több városában is alkalmazzák, amely leginkább négyévesnél fiatalabb gyerekeknek szól, de a nagyobbak is szívesen dalolnak, énekelnek. A módszer kiválóan fejleszti a szülő gyerek kapcsolatát, de jó hatással van a beszédalképzés fejlesztésére is.

Kalló-Nagy, Kamilla

idő, az időjárás viszontagságaitól, az erős zajhatástól való védelem fontos. Ne hagyj sími kisbabádat!

2. Csecsemőkor egyéves korig

A csecsemőkorban óriási látványos fejlődésen megy keresztül a gyermek. Nagyon fontos, hogy ne hasonlítsuk össze a gyermekünk fejlődését a többiekével, mert változó időpontokban tanulnak meg átfordulni, felülni, mászni. A gyermek az érzékszervein keresztül játékosan fejlődik. Jól lehet már a három hónapos gyermekkel is játszani. Csörgővel lehet irányítani a figyelmét más más irányba, különböző tárgyakat a kezébe adva ütögetheti az asztalt, különböző formákat lehet a kezébe adni, hogy megismerje. Próbáljunk vele nyelvtölgötőset játszani. Fejlesztő hatású, ha egy leterített pokrócra tesszük a kicsit különböző helyeken (szabadban, a lakás különböző pontjain). Különböző, veszélyt nem jelentő otthoni tárgyakat ismeressünk meg vele (ruhacsipesz, doboz, kiürült műanyagfalakon, fésű, stb.). Mondókázzunk sokat! Kezével üssük a ritmust, tapsoltassuk!

A gyermek három-négy hónaposan felfedezi a kezét, majd lassan megtanulja használni azt, és manipulál vele. Megtapasztalja a világot az ő szemszögéből hat hónapos korától fokozatosan megkóstolja a különböző ételeket, megismeri testrészeit. El kezdi használni csippentésre is az ujjait, először kettőt, majd hármat, ezzel megindul a finommozgás gyakorlása. Ha a szülő odafigyel a gyermekére és új mozgásformát észlel, ennek megfelelően hagyja a gyermeket játszani, a legjobban cselekszik. Amikor már képes arra, hogy fogjon a kezével és a szájához vigye az ételt, akkor eljött az ideje, hogy hagyjuk őt egyedül enni. Ezzel párhuzamosan megtaníthatjuk a kanál használatára is. Ha apró ételdarabokat rakunk az ülni képes, kicsi fogival már rágni próbálkozó, két ujjal csipegetni tudó gyermek tányérjára, a legmegfelelőbb és leghasznosabb, korához és fejlettségéhez igazodó képességfejlesztő játékkal láttuk őt el. Ismerje meg a különböző ízeket úgy, hogy közben nevezük is meg neki: savanyú, édes, sós. Ismerje meg a hideg, meleg közötti különbséget! Nézzegessen a gyermek képeket, meséskönyvet!

Minden gyermeknek nagy szüksége van arra, hogy naponta több órát töltsön a szabad levegőn. Ismertessük meg vele a környezetét is: bogarat, madarat, csigát, madárhangot. Törjünk el vele gallyat! Engedjük, hogy megfogja, amit lehet. Utánozzuk a hangokat! Hagyjuk őt alkotni, és segít-

sük is ebben. Rakosgassuk egymás mellé, egymásra, vagy egymásba a tárgyakat, építőkockákat, majd hagyjuk, hogy próbálja egyedül.

3. Kisgyermekkor (1–3 év)

A gyermek körülbelül körülbelül kilenc hónapos korban feláll, tíz hónaposan mászik, tizenégy hónaposan segítség és kapaszkodás nélkül megáll, kb. Tizenöt hónaposan elkezd önállóan járni. (Ettől vannak normális eltérések, a gyermekek 90%-a 17–18 hónaposan indul el.) Tologató, húzogató, rátámaszkodva tologató játékokkal lehet a járáskészséget segíteni.

Amikor a gyermek elindul, fáradhatatlanul csak ezzel hajlandó foglalkozni. Ilyenkor már lehet vele tornázni, az egyszerű utasításokat is végrehajtja. Megtaníthatjuk neki a különböző eszközök használatát (homokoslapát, evőkanál, villa, játék vasaló, ceruza, stb.) Nagyon fontos játék kislányoknak és kisfiúknak is a dömper, amiből ki-be pakolhat, tolhat, húzhat, beleülhet. A lábbal hajtós kismotor is jó szolgálatot tehet a szabadban. Az egy évet betöltött gyermekkel már lehet bábozni is. Képnézegetés, mondókázás, papírtépes is jó a finommozgás fejlesztésére. Lehet műanyag flakonba papírfecniket dugdosni, botra karikát fűzni, építőkockát egymás mellé rakogatni, lejtőn golyót gurítani. Egyensúlyozhat babzsákkal a fején vagy vihet vizet pohárban. Beszédének fejlesztésére mondjunk neki mesét, utánozza az óráit, állathangokat stb. Emlékezete fejlődik, ha a korábban játszott játékokat megismétli. Megismerheti a kisebb testrészeit (szemöldök, szempilla, könyök, boka). Akaratlanul is megtanulja a dolgokat, amik körülveszik. Jó megnevezni őket (fű, levél, szűrő, fakanál, busz, homok, hűtőszekrény, fürdőkád, stb.) Ilyenkor már egészen jól el tud merülni a játékban, akár fél- vagy egy óra hosszat is, de fontos, hogy egyszerre tíz-tizenöt játéknál ne legyen több a szeme előtt, mert az megzavarja. Ha sok játéka van, érdemes cserélni az elől lévő tíz-tizenötöt. Alakítsunk ki neki játszósarkot, hogy ott zavartalanul játszasson. Fontos, hogy ne erőltessük, a nincs éppen kedve az önálló játékhoz. Van, amelyik gyerek igényli, hogy előbb bevezesse a szülő. Miután megmutatta neki, a játékokat, a gyermeknek megtetszett az, szinte észrevétlenül ott lehet őt hagyni. Természetesen a kicsi gyermek azért mindig maradjon a látótérben. Így ő is biztonságban érzi magát.

Az óvodás- és iskolás korú gyermekek képességfejlesztéséről a folytatásban beszélünk.

„Székelyhídon élni jó!”

Beszélgetés Paluska György nyugalomba vonuló városi jegyzővel

Most már hivatalosan is bejelenthetjük azt, amiről mindenki beszél, amiről Székelyhíd szerte mindenki bennfentesként véleményyt mond: városunk jegyzője, Paluska György, mindenki Gyuri bácsija, nyugdíjba megy!

A tizenkét – de nem tucatnyi – polgármesterrel, megszámlálhatatlan – név szerint szinte mindenkire emlékező – munkatársal együtt dolgozó, Székelyhídon közismert titkár, jegyző úr 46 éves munkaviszony után március 1-jétől már nem fog bejárni a „Hivatalba”. Otthonában, stílszerűen egy kanapén ücsörögve beszélgetünk munkájáról, emlékeiről.

– Én mindig szerettem Székelyhídon élni, örülök annak, hogy itt lakom! – mondja Gyuri bácsi. – Nem tagadom, gondoltam arra is, hogy veszek egy kis házat a környéken, akár a határ túloldalán, de egyszerűen, nem vitt rá a lélek. Ez a város az otthonom, büszke vagyok arra, hogy székelyhídi vagyok, lehetek. Amikor várossá lettünk – idén tíz éve – gyakorlatilag egy hét alatt elrendeztük az ehhez szükséges papírokat, és be kell, hogy valljam, nagyon szívesen emlékszem vissza az akkor történetekre. Ugyanakkor az is igaz, aggaszt, hogy a fiataloknak, az idele- vagy visszatelepülni vágyóknak nem nyújt elég munka- és megélhetési lehetőséget városunk, de bízom benne, hogy ez változni fog. Én voltam a múlt rendszerben Székelyhíd utolsó titkára, a „forradalom” utáni első és szintén én voltam az el-

ső, aki egyetemet végzett és öregségi nyugdíjba vonult ebből a tisztségből. Ezekre is büszke vagyok!”

Beszélgetésünk alatt sok mindent azonos állásponton vagyunk, Gyuri bácsi szívesen mesél:

– Egy város, vagy község, titkárának lenni – nem igazán lehet pontosan fordítani, de a jegyző megnevezés talán az, amelyik

a legpontosabban adja vissza mindazt, ami a feladat, munkaköröm volt – nem csak tisztség, hanem kötelesség is egyben. Igyekeztem mindig jó, harmonikus, mondhatom azt is, hogy baráti munkakapcsolatban lenni a beosztottjaimmal, de az előjáróimmal is. A három lépés távolságot viszont mindig betartottam, senki nem voltam „elkötelezett híve”. A titkárság a polgármesteri hivatalon belül

volt a második otthonom, ki merem jelenteni, hogy az egész hivatal lelke a titkárság, büszke vagyok rá, hogy összetartottam a társaságot, sokra tartom közvetlen kollégáimat, köszönöm nekik munkájukat és az együtt eltöltött időt!

Ahogy az ilyenkor szinte természetes, előkerültek azok az emlékek is, amikre nem szívesen emlékszik vissza a jegyző úr:

– A rendszerváltás utáni földtörvények nem tartoznak a legkedvesebb emlékeim közé. Mint azt Romániában megszokhattuk, mindent gyorsan és különösebb koncepció nélkül kellett végrehajtanunk. Így a forradalom utáni termőföld visszaigénylések körüli hercehurcák is számos visszássággal jártak. Talán ezt a periódust mondanám jegyzői munkám legnehezebben emészthető részének.

A reá váró hétköznapokról, ahogy egy köztisztviselőben álló jegyzőhöz illik, konkrét tervekkel szolgált Gyuri bácsi:

– A polgármester úrnak és a kollégáimnak is azt mondtam, hogy bármiben, amiben tudok, a segítségükre, rendelkezésükre állok, ahogy azt időm és az egészségi állapotom engedi. Eléggé hipochonder vagyok – mondja nevetve – amennyi gyógyszer már beszédem, akár aggódhatnék is magamért, de pozitívan tekintek a jövőbe. Szeretnék a lányommal, az unokámmal több időt tölteni, na és a közéletből sem akarok végérvényesen kivonulni, hisz „csak” nyugdíjba megyek. Hiszem, hogy amitől félsz, attól nem szabadulsz!

Gulácsi Mária

1	2	3	4	5	6	7	É	8	9	10	11	12	B
13								14					
	15				16		17			18			D
19				20			21		22			23	
24			25			26		27			28		
29		30				31	32			33			
34					35								
Y					É		36						

VÍZSZINTES: 1. A megfejtés első része 13. A gyengeség ellentéte 14. Olaszország 15. Összevissza mos! 16. Probléma 18. A tetejére 19. Mézboradagok! 20. A vas vegyjele 21. ...gramm (a kilogramm századrésze) 23. Kettős betű 24. Sétálni kezd! 25. Adósságot törleszt 27. Sír 28. Marosvásárhely városrésze! 29. Az okosabb ... (szólás) 31. Kis adagokban folyamatosan átszüremkedik valamin 34. Bűneit megvallja 35. Uszító, felbujtó (ember) 36. Egyféle játék

FÜGGŐLEGES: 1. A föld irányába 2. Pénzeszacskója 3. Bolygók alakjához hasonlatos test 4. Párosan gyászol! 5. Spanyol és svéd autójelzés 6. Afrikai ember 7. Öszszegabalyodott bog! 8. ... az igazságot, megállapítja a tényeket 9. Földön kívüli lény 10. Ábrahám felesége 11. Oszlásban van! 12. Páros baki! 17. A kaland vége! 19. A megfejtés második része 20. Beborít 22. Türelmes ember jelzője 23. Nagyon szegény (gúnyosan) 25. Alsó helyen 26. Diósgyőr 28. A talajba vajt hosszú, keskeny mélyedés 30. ...csó, mikroszkóp 32. Részben szikkad! 33. Átalakulás eleje!

Nyerjen könyvet!

REJTVÉNY MEGFEJTÉSE:

Név: _____ Telefonszám _____

Postacím: _____

Kérjük a kivágott szelvényt dobja be március 28-ig az *Ér hangja* dobozok valamelyikébe: SZÉKELYHÍD – városi könyvtár, Magyar papírbolt (a körforgalom mellett), ÉRKÖBÖLKÚT – ABC, HEGYKÖZSZENTMIKLÓS – ABC.

Januári keresztrejtvényünk megfejtői közül könyvet nyert:

Egeresi Gábor (Érköbölkút), Góder Tünde (Székelyhíd), Kovács Irén (Székelyhíd)

Farsang Érolasziban

Télbúcsúztatót szerveztek Érolaszi óvodásai és kisiskolásai február 28-án délelőtt. A jelmezbemutatóval összekötött ünnepségen a zsűri és az érdeklődők ötletesebbnél ötletesebb farsangi jelmezben gyönyörködhetek.

A kiadvány megjelenését támogatta:

Székelyhíd
Város
Polgármesteri
Hivatala

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.